

Förstudie – "Ljusne vid Ljusnans mynning"
"Ljusne skärgård och båtliv"

INNEHÅLL	Sid
Inledning	4
Ljusne skärgård – nära till havet!	5
Skärgårds- o båtlivet efterfrågar både service och upplevelser	6
”Ljusne levererar”	8
Sammanfattning	9
Källförteckning	10
Karta	11

Förstudie – ”Ljusne skärgård och båtliv”

Inledning

Ljusne skärgård med läget vid Ljusnans mynning och närheten till Storjungfrun är en stor tillgång för Söderhamns kommun.

Förstudien ingår som en del i utvecklingsatsningen, ”Ljusne vid Ljusnans mynning” för en attraktiv livsmiljö och ökad tillväxt i området. Skärgården är även fokusområde för Söderhamns kommun.

Syftet med förstudien ”Ljusne skärgård och båtliv” är att visa på utvecklingsmöjligheter. Visa på åtgärder som tar tillvara befintliga tillgångar och/eller skapar förutsättningar för nya verksamheter. En attraktiv skärgård med en väl utbyggd service för skärgårdsturister och båtfolk är några framgångsfaktorer för tillväxt.

Ljusne har förutsättningarna! Ett strategiskt läge med närhet till nationella vägar, järnvägar och hamnar. Men framför allt det nära läget för sjöfarten, det går snabbt att komma in till hamn från de stora vattenstråken. Ljusnans mynning är isfri även på vintern tack vare strömmande vatten.

En utveckling av Ljusnans mynning skulle stärka utbudet av service och affärer i kommunen och framförallt i Ljusne. Nya arbetstillfällen för industri- affärs- och turistnäringen skulle skapas.

Söderhamn den 23 mars 2011

.....
Jan Lundstedt.

Ljusne skärgård – nära till havet!

Ljusne skärgård – ett vackert ”gränsland” där älven, Ljusnan, möter Bottenhavet. Många fantastiska öar från Grimskär o Hamnskär i norr och Tupparna o Kalvhararna i söder med vackra Storjungrun i horisonten. Många fritidshus och många besökare med båt genererar ett aktivt båtliv under sommarhalvåret.

Fabrikerna Ala Sågverk och massafabriken i Vallvik genererar båttrafik året runt med lastfartyg som besöker både den isfria djuphamnen vid Orrskär och hamnen i Vallvik.

Söderhamns kommun har av Bergvik Skog nyligen förvärvat Granharet som ligger strax söder om inloppet till Ljusne. Holmen är ca 7000 m² och bebyggd med en byggnad från 1930-talet. Byggnaden är idag utrustad med 10-15 sovplatser. Förhoppningen är att Granholmen ska bli en tillgång för det allmänna inom ramen för kommunens skärgårdsutveckling.

Söderhamns kommun har uthyrningsstugor på bla Storjungfrun med taxibåtstrafik från Ljusne-Ala Motorbåtklubbs hamn i Ala, Nyhamn, norr om Ljusne tätort.

Vid Ljusnans norra strand finns en båthamn för både ortsbefolkning och båtutrustning. Ljusne-Ala Motorbåtklubb

som är en aktiv förening äger hamnområdet för fritidsbåtar, ett relativt stort område med båtbyggare och uppställningsplatser för vinterbruk, även båtuppställning inomhus. Området som sköts exemplariskt av föreningen har ett stort rekreativvärde, som strövområde, för hela samhället. Båtklubben bedriver idag gästhamnsverksamhet på ideell basis. Hamnen besöks av ca 100 gästbåtar per säsong.

Söderhamns Stuveri och Hamn AB äger en stor kajplats som idag utnyttjas av Kustbevakningen. Längst ut vid Storstensaret har Sjöfartsverket en lotsstation. Söderhamns kommun har en Båtslip för reparationer av större båtar vid södra älvstranden. Båtklubben har 2 st ramper för hantering av medlemsbåtar.

Vid Ljusnans södra strand finns en camping med stugor och rumsuthyrning. De båda turistanläggningarna vid södra stranden sköts mycket bra, man ser att det är ordning och reda när man kommer åkande in mot anläggningarna. I dag finns den gamla hyttan på södra stranden, samt smedjan där det finns en smed med mindre tillverkning.

Ljusne sportfiskeklubb som sköter fisket i mynningen har tillgång till kunnig personal. De håller mycket fin ordning kring älvens ständer.

Vid Ljusne centrum finns bl.a mataffärer, bank och hälsocentral.

Skärgårds- o båtlivet efterfrågar både service och upplevelser

Närheten mellan havet och fastlandsservicen är en stor tillgång för Ljusne skärgård. Det finns stora möjligheter att förädla tillgången, ännu bättre möta skärgårds- och båtlivets önskemål och behov. Strategin är att synliggöra tillgången, utveckla samarbetet mellan olika aktörer, utveckla attraktiva livsmiljöer, stimulera entreprenörskap och företagsutveckling.

Både fritidshusägare på öarna och tillfälliga båtturister efterfrågar god tillgänglighet på service för uppehållet i fritidshus eller på båt.

Ett exempel, när det är fullt vid Storjungfruns hamn (400 besök/säsong) far turisten vidare. Istället skulle ännu fler kunna stanna upp och få en ännu bättre service än den som finns på Storjungfrun.

På grund av olägenheter som kan bli till närheten av industrin på den norra stranden, så skall man nog även i framtiden låta södra sidan vara avsedd för camping och ge mer plats för husvagnar och husbilar samt stugboende.

Däremot kan man fortsätta att satsa på båtturismen på den norra stranden. Låta delar av området bli ett friluft- och rekreationsområde. Med inslag av lämplig affärs- och kulturverksamhet.

Det finns stora möjligheter att utveckla båtturismen vid norra sidan av älven till -sammans med Ljusne-Ala Motorbåtsklubb. Fler båtplatser samt möjlighet till bra service.

I anslutning till båtplatser på den norra sidan kan man se över möjligheten att ha ett antal stugor som komplement eftersom inte alla båtturister som kommer har möjlighet att övernatta en längre tid i sina båtar.

Vid södra stranden finns det ett begränsat utrymme för att lägga till med båtar. Trålfiskehamnen kan utnyttjas mycket mer än vad som görs idag. Det finns även möjlighet att anlägga en badplats i södra området.

För båtturismen är det av stor betydelse att det är enkelt att ta sig in till serviceställen, god tillgänglighet, så som möjlighet för läkare, tvätt och hygien, avfallsstation, båtbränsle, mat, banker, badpark med rutschkana samt restauranger, ett samhälle med fullservice.

För att förstärka båtturismen men även fisketurismen bör ovan nämnda delar förstärkas med moderna serviceanläggningar och bra förbindelser in till Ljusne centrum med affärer och banker samt övrig service. Det kan ske med så enkla medel som att göra bra gång- och cykelvägar som binder ihop turistområdet och centrum.

Det skulle vara önskvärt om det fanns möjlighet att hyra bilar, släpvagnar, båtagnar, fritidsbåtar, kanoter, kajaker, cyklar och fiskeutrustningar m.m.inom området mellan mynningen och Ljusne centrum.

Bussförbindelserna till Söderhamn under turistsäsongen, kanske med snabba direktbussar några gånger per dag.

Hela området bör ses över för att vara åtkomligt för alla. Så som vägar, bryggor, broar, båtar, affärer, kultur m.m. Att utveckla handikappanpassning gör att vi kommer att ligga långt framme i den delen, vilket ger ett eko långt utanför kommunens gränser.

Efter att ha haft kontakt med båtförsäljare som sköter vinteruppställningar och service av fritidsbåtar har det visat sig att det finns ett intresse från Uppsala/Stockholmsområdet att få vinterförvara båtar här i kommunen. En första bedömning, när det gäller fritidsbåtar mellan 30 – 50 fot, är att behovet till en början är cirka 150 platser för inomhusförvaring (kallutrymme). I en framtid kan behovet bli betydligt större. Uppställningsplatser för utomhusförvaring bör också finnas. Utöver uthyrning av dessa förvaringsplatser bör det även finnas plats för service och reparation av båtar samt tillbehörsförsäljning.

Vid norra stranden finns lämpligt område för varvs näring. Förutom markområde, finns där möjlighet att ordna tillräckligt med kajplats samt förbereda för upptagningsramper.

Vid dagsbesök för att prova fiskelyckan eller göra en tur i skärgården bör man kunna backa ned sin egen medhavda båt till en billig penning. Här kan Båtklubbens 2 ramper användas.

Möjligheten till bränslepåfyllning är av mycket stor vikt och kräver ytterligare utredningar. Här finns det väldigt strikta bestämmelser, som måste uppfyllas. Även frågan om att få det lönsamt, eftersom det behövs en väldigt stor investering för att uppnå de regler som gäller för bensin och oljor. Därför kan det visa sig att bästa lösningen till en början, är att man från fall till fall kan frakta bränslet från närbelägen bensinstation, utifrån det behov som uppstår.

Vid både norra och södra älvstranden finns bra anläggningsplatser för båtar som kör sightstingturer, båttaxi, skärgårdstrafik och skärgårdsfrakter.

Försäljning av både färsk och förädlad fisk skulle passa bra i ett sådant här vattennära läge. Även fisk från våra insjöar som gös, abborre, gädda liksom närodlat livsmedel kan vara intressant för en båtturist eller en fritidshusägare.

Försäljning av kioskvaror och souvenirer kan med fördel samordnas med annan försäljning.

I området finns också möjlighet att anlägga hotellverksamhet med sjöutsikt från rummen och sommarrestaurang med utsikt över hela Ljusnebukten ut mot skärgården och Storjungfrun.

Idag finns inget Systembolag i Ljusne men frågan bör utredas hur servicen kan förbättras.

Paketering av olika upplevelser kring kultur och sevärdheter kan även omfatta båtturister.

Ett Kultur o konstcentrum planeras i området. Ett fiskarium med akvarium skulle förgylla området.

Det kan finnas behov av ett vandrarhem någonstans i närheten av Ljusne centrum, med tanke på förbindelse med bussar och tåg. Ett gammalt skepp nere vid båthamnen?

Upplevelseföretag, guideverksamhet för fiske och båtturister platsar bra i området. Även företag för olika havs-sjöupplevelser. Så som havsfiske efter storgäddan eller trolling efter lax, sälsafari, dykning efter gamla vrak, kajakturer, långfärdsskridskor m.m.

Leverera dagligvaror under turistsäsong till skärgårdsboende. Beställning för utkörning med båt tex 2ggr/vecka. Eventuellt kombinera med annan verksamhet.

”Ljusne levererar”

Öka användningen av det norra området genom att förstärka möjligheten att komma in till norra stranden med fritidsbåtar. En enklare djuplodning har skett i området och man kan se att en viss muddring av farleden vid norra stranden bör ske.

På den norra stranden finns även ett gammalt raserat kajområde. Den del av kajområdet, som ligger längst in i viken bör restaureras för att kunna användas som kajplatser för fritidsbåtar. Men de yttre delarna ut mot infarten till fritidshamnen kan gott rivas. Detta för att skapa en bättre åtkomst till vattnet. Möjligheten finns då att få promenadstråk och fiskeplatser efter den norra stranden.

Även i det södra området bör man se över möjligheten att ta emot fler fritidsbåtar, genom att se över om det går att utnyttja mer område för ändamålet.

Ljusne-Ala Motorbåtsklubb kan vara behjälplig för att lösa båtbränsleproblematiken.

En mycket viktig fråga för tillgängligheten till det vattennära området är standarden av tillfarter och vägar. För att ta sig ut till norra hamnområdet finns en äldre bro, som varit en kombinerad bil och järnvägsbro. I dagsläget finns anmärkningar på brons hållfasthet, så det är begränsad framkomlighet på den. Skall det i framtiden vara en bro, eller skall man lägga dit en fullvärdig trumma? Här kan man göra gemensamma ansträngningar mellan berörda parter för att hitta en optimal och kostnadseffektiv lösning. Ett arbete för kommunen att undersöka och sammankalla parterna.

Förbättra tillfarten på södra sidan genom att bredda den något. Vägen går genom samhället och rakt in mot anläggningarna.

Parkeringsplatserna på båda sidor om infarten till Ljusnefors kraftverk bör skyltas upp bättre för att fisketuristerna skall utnyttja dessa. Även ute vid Trålfiskehamnen bör man göra åtgärder för att förbättra parkeringsmöjligheterna och stävja onödig biltrafik ut på själva trålludden (nedströms trålkajen).

Utvecklingsarbetet skulle underlättas om Söderhamns kommun förvärvade den vattennära marken på båda sidor av Ljusnans mynning av Fortum.

Berörda föreningar, Ljusne-Ala motorbåtsklubb och Ljusne sportfiskeklubb, bör vara väl informerade och om möjligt delaktiga i utvecklingen. Detta gäller även företag som i dag finns i området.

Sammanfattning

Med rätt framförhållning och viljan att ta tillvara alla möjligheter som bjuds i Ljusne och Ljusnans mynning kan området bli kommunens stora dragare för båtindustri och båtturism. En av de bästa efter Gävleborgs- och Norrlandskusten. Det skall vara lätt att vara båtturist i Söderhamns kommun.

Båt-turisterna vill ha det bästa och det kan de få här!

Referenser o källförteckning

Företag och föreningar som kontaktats för underlag till förstudien

Båthuset genom Bengt Sahlberg.

Ljusne Ala motorbåtsklubb genom Alf Allanius.

Ljusne Sportfiskeklubb genom Thomas Thyr.

Söderhamns stuveri och hamn AB genom Tommy Eriksson.

Preem Ljusne genom Henrik Karlsson.

Ljusne Ala Motorbåtsklubb 5-10 gästplatser grön-röd markering, 1,9 m djup, toalett, dusch, bastu, el vid ryggor, färsk-vatten vid bryggor. Lyse på bryggor, trailer ramp, tvättmaskin. 1000 m till affär, apotek, hälsocentral, bensin, post, bank, bankomat, 50 m simbassäng, vattenrutsch, minigolf. Ljusne Ala Motorbåtsklubb Tel: 0270 - 42 02 75, Ljusne

Markägare

Ljusne 7:133, 29:47, 29:82, 29:83, 30:127

Ljusne 29:68,

Ljusne 29:69,

Ljusne 29:81,

Ljusne 31:2,

Ljusne 7:211,

Sörljusne 1:293, 1:324,

Sörljusne 1:294, 1:328,

Söderhamns kommun

Ljusne Ala motorbåtsklubb

Söderhamns Stuveri & Hamn

Fortum Dalälven kraft

Sjöfartsverket

Neova AB

Bengt o Gunvor Eriksson

Luneberg M & Ganzelves M

Ganzevles M

